

ບົດນຳ

ໄພນ້ຳຖ້ວມ ເປັນຂໍ້ກົດໜ່ວງ ໃນການຜະລິດເຂົ້າຢູ່ ສປປລາວ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຢູ່ໃນເຂດທີ່ງຽງ ທີ່ຕັ້ງ ຢູ່ເລາະລຽບຢູ່ຕາມແຄມ ແມ່ຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງມັນ, ເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດເຂົ້າຢູ່ໃນເຂດນີ້ບໍ່ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ. ໃນລະດູຝົນປີ 2011 ໄພນ້ຳຖ້ວມ ໄດ້ສ້າງຄວາມເສຍຫາຍ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດເຂົ້າ ຢູ່ເຂດທີ່ງຽງ ພຽງເຊບັ້ງໄຟ ຫຼາຍກວ່າ 35,000 ຮຕ ກວມເອົາເມືອງຍົມມະລາດ, ເມືອງມະຫາໄຊ, ເມືອງເຊບັ້ງໄຟ ແລະເມືອງໜອງບົກ, ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ຫຼາຍກວ່າ 6,200 ຮຕ ຢູ່ ເມືອງໄຊບູລີ, ແຂວງ ສະຫວັນນະເຂດ.

ຊະນິດຂອງນ້ຳຖ້ວມ

ນ້ຳຖ້ວມມີ 3 ຊະນິດຄື: (1) ນ້ຳຖ້ວມໄຫຼ ຈະໃຊ້ເວລາ ປະມານ 1-2 ອາທິດ, ສາຍເຫດຫຼັກເກີດຈາກຝົນຕົກໜັກ ເຮັດໃຫ້ເກີດນ້ຳປ່າໄຫຼຫຼາກລົງສູ່ແມ່ນ້ຳ (2) ນ້ຳຖ້ວມຂັງ ໃຊ້ເວລາແຕ່ 3-6 ອາທິດ, ສາຍເຫດເກີດຈາກຝົນຕົກໜັກ ເຮັດໃຫ້ນ້ຳລົ້ນ ຕະລົງເຂົ້າ ຖ້ວມທົ່ງນາ ບວກກັບ ນ້ຳປ່າໄຫຼຫຼາກ, (3) ນ້ຳຖ້ວມເລິກ ເປັນການ ຖ້ວມທີ່ແກ່ຍາວ ຫຼາຍກວ່າ 1 ເດືອນ ເຊິ່ງໃນເຂດ ນີ້ນິຍົມນຳໃຊ້ເຂົ້າລອຍ.

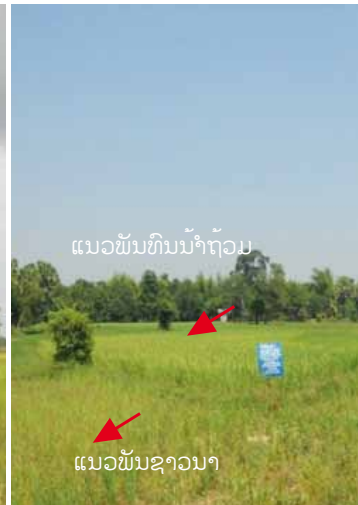
ແນວພັນເຂົ້າທົນນ້ຳຖ້ວມແມ່ນຫຍັງ?

ແມ່ນແນວພັນ ທີ່ມີຍົນທົນທານຕໍ່ກັບນ້ຳຖ້ວມ, ຍົນນີ້ ຈະຊ່ວຍເຮັດໃຫ້ຕົ້ນ ເຂົ້າທົນທານຕໍ່ກັບນ້ຳຖ້ວມ ໄດ້ດີກວ່າ ແນວພັນປັບປຸງ ແລະແນວພັນເຂົ້າພື້ນເມືອງ ທີ່ບໍ່ມີຍົນ ຊະນິດນີ້. ຈາກການທົດລອງແນວພັນນີ້ ຢູ່ເຂດນ້ຳຖ້ວມ ຂອງທີ່ງຽງ ເຊບັ້ງໄຟ ພົບວ່າມີຄວາມສາມາດ ທົນທານ ຕໍ່ກັບນ້ຳຖ້ວມໄດ້ 18 ມື້ ໃນຄວາມເລິກ 2-3 ແມັດ, ເຊິ່ງແນວພັນພື້ນເມືອງ ແລະ ແນວພັນປັບປຸງທີ່ຊາວນາ ນຳໃຊ້ຢູ່ໃນປະຈຸບັນ ບໍ່ສາມາດທົນທານໄດ້.

ປະຫວັດຂອງ ແນວພັນ ທ່າດອກຄຳ 1- ທົນນ້ຳຖ້ວມ

ແນວພັນເຂົ້າທົນນ້ຳຖ້ວມໄດ້ ພັດທະນາຂຶ້ນໂດຍສະຖາ ບັນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າສາກົນ (IRRI) ໃນປີ 2003, ເຊິ່ງໄດ້ ປັບປຸງ ແນວພັນເຂົ້າ ທ່າດອກຄຳ1 ໃຫ້ມີຄວາມທົນທານ ຕໍ່ກັບນ້ຳຖ້ວມ. ການພັດທະນາພັນນີ້ ແມ່ນໄດ້ນຳໃຊ້ ວິທີການຖ່າຍຍົນທົນນ້ຳຖ້ວມຈາກແນວພັນ IR40931- 33-1-3-2 ເຂົ້າໃສ່ແນວພັນ ທ່າດອກຄຳ1 ດ້ວຍວິທີ

ການປະສົມພັນ (Backcross) ແລ້ວນຳໃຊ້ ເຕັກນິກ ທາງດ້ານໂມເລກຸນ ໃນການຄັດເລືອກ ຈົນໄດ້ສາຍພັນ ຄົງຕົວ ແລະ ຕັ້ງຊື່ເບື້ອງຕົ້ນສາຍພັນວ່າ ທ່າດອກຄຳ 1-ທົນນ້ຳຖ້ວມ. ແນວພັນນີ້ນຳເຂົ້າມາໃນ ສປປ ລາວ ໃນປີ 2008, ໃນລະດູຝົນປີ 2009 ໄດ້ທົດລອງ ແລະ ສາທິດ ຢູ່ໃນເຂດນ້ຳ ຖ້ວມຂອງທີ່ງຽງເຊບັ້ງໄຟ ໃນຈຳນວນ 9 ບ້ານ ຂອງ 4 ຕົວເມືອງ (ມະຫາໄຊ, ເຊບັ້ງໄຟ, ໜອງບົກ ແລະ ໄຊບູລີ). ໃນລະດູຝົນປີ 2010 ໄດ້ປູກສາທິດຢູ່ໃນ 80 ບ້ານ ຂອງ 5 ຕົວເມືອງ (ຍົມມະລາດ, ມະຫາໄຊ, ເຊບັ້ງໄຟ, ໜອງບົກ ແລະ ໄຊບູລີ). ໃນລະດູຝົນ 2011 ໄດ້ ແຈກຢາຍເມັດພັນຈຳນວນ 40.5 ໂຕນ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ຈຳນວນ 1,800 ຄອວຄົວ ທີ່ດຳລົງຊີວິດໃນ 80 ບ້ານ ຂອງ 5 ຕົວເມືອງ ເພື່ອນຳໃຊ້ ປູກໃນເຂດ ທີ່ສູງກັບໄພນ້ຳຖ້ວມ.

ຫຼັງນ້ຳຖ້ວມ 57 ມື້, ໄລຍະອອກດອກ

ສະມັດຕະພາບ

ນາແຊງ: ໃຫ້ຜົນຜະລິດແຕ່ 3-5,5 ໂຕນ/ຮຕ, ຜົນຜະລິດຂຶ້ນກັບຄວາມອຸດົມສົມບູນ ຂອງດິນນາໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ.

ນາປີ: ໃນເຂດນ້ຳບໍ່ຖ້ວມ ໃຫ້ຜົນຜະລິດແຕ່ 3-4 ໂຕນ/ຮຕ. ໃນເຂດນ້ຳຖ້ວມແຕ່ 14-18 ມື້ ໃຫ້ຜົນຜະລິດ 1,5-3 ໂຕນ/ຮຕ ລື່ນແນວພັນປັບປຸງ ແລະ ແນວພັນພື້ນເມືອງ. ເປີເຊັນການລອດຕາຍ ຂອງຕົ້ນເຂົ້າ ແມ່ນຂຶ້ນ ກັບອາຍຸຂອງຕົ້ນເຂົ້າໃນເວລານ້ຳຖ້ວມ, ຄຸນນະພາບຂອງນ້ຳຖ້ວມ, ອຸນນະພູມຂອງນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ຄວາມເລິກຂອງນ້ຳຖ້ວມ.

ອາຍຸແນວພັນ

ນັບແຕ່ມີຕົກກ້າ ຫາອອກດອກ 50% ປະມານ 110-115 ມື້ ແລະ ຫາສຸກແກ່ປະມານ 140-145 ມື້. ອາຍຸວັນອອກດອກ ຈະແກ່ຍາວອອກໄປ ເທົ່າກັບຈຳນວນມື້ຕົກນ້ຳຖ້ວມ.

ການຕົກກ້າ

ອັດຕາເມັດພັນທີ່ເໝາະສົມ 0,5-1 ກລ/10 ຕາແມັດ ຫານກ້າ. ຫຼັງຈາກຫວ່ານກ້າໄດ້ 7-10 ມື້, ໃຫ້ໃສ່ຜຸ່ນເລັ່ງໃນອັດຕາ 1 ກລ/100 ຕາແມັດ. ຫ້າມຫວ່ານຜຸ່ນຊ່າ ເພາະຈະເຮັດໃຫ້ກ້າຄໍຂາດໃນເວລາຫຼີກ ແລະ ຕົ້ນເຂົ້າຈະຕາຍໃນເວລາປັກດຳ ຫຼືຢຸດການຈະເລີນເຕີບໂຕ.

ແນວພັນຊາວນາ

ແນວພັນທົນນ້ຳຖ້ວມ

ຫຼັງນ້ຳຖ້ວມ 20 ມື້

ການປູກ

ສຳລັບເຂດທີ່ມີຄວາມສູງກັບນ້ຳຖ້ວມ, ໃຫ້ປັກດຳ 3-5 ກີບກ້າ/ສູ່ມ, ໄລຍະຫ່າງ 20 x 20 ຊມ. ໃນເຂດ ທີ່ນ້ຳມັກຖ້ວມໃນເດືອນ 7 ແນະນຳໃຫ້ເຮັດນາຫວ່ານ ຫຼື ນາຍອດ ເພາະເຂົ້າຈະມີຄວາມທົນທານໄດ້ດີກວ່າການປັກດຳ.

ການບົວລະບັດຮັກສາຫຼັງນ້ຳຖ້ວມ

ຫຼັງຈາກນ້ຳລົດລົງແລ້ວ ໃຫ້ເປັ່ງນ້ຳອອກ ຈາກໄຮນາໄວ ເທົ່າທີ່ຈະໄວໄດ້ ເພື່ອເຮັດ ໃຫ້ເຂົ້າສາມາດ ແຕກແໜງ ໃໝ່ຂຶ້ນມາ, ເມື່ອສັງເກດເຫັນເຂົ້າແຕກ ແໜງໃໝ່ແລ້ວ ຈຶ່ງຂັງນ້ຳໄວ້.

ການໃສ່ຜຸ່ນ

ນາດິນຊາຍ ໃຫ້ໃສ່ຜຸ່ນສູດ 15-15-15 ໃນອັດຕາ 200 ກລ/ຮຕ, ນາດິນໜຽວໃຫ້ໃສ່ຜຸ່ນສູດ 16-20-00 ໃນອັດຕາ 150 ກລ/ຮຕ, ຫຼັງຈາກປັກດຳໄດ້ 7-10 ມື້, ແລະ ໃຫ້ໃສ່ຜຸ່ນເລັ່ງ 46% ຫຼັງຈາກປັກດຳໄດ້ 20 ແລະ 40 ມື້ ໃນອັດຕາ 50-60 ກລ/ຮຕ ຕໍ່ຄັ້ງ. ຖ້າເປັນນາຕີນບ້ານ ຫຼືນານ້ຳຖ້ວມຊ່າເຮື້ອ ເຊິ່ງສ່ວນ ໃຫຍ່ຈະເປັນນາທີ່ອຸດົມສົມບູນດີ ບໍ່ຈຳເປັນຕ້ອງໃສ່ຜຸ່ນວິທະຍາສາດ.

ສູນຄົ້ນຄວ້າເຂົ້າ ແລະ ພືດເສດຖະກິດ, ຕັ້ງຢູ່ເສັ້ນທາງທ່າດິນແດງ, ເມືອງໄຊທານີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ຕູ້ປນ 811, ໂທລະສັບ: 030-5260232.

ຂຽນໂດຍ: ເພັດມະນີແສງ ຊ້າງໄຊຍະສານ, ນັກປັບປຸງພັນເຂົ້າ
ກວດແກ້ໂດຍ: ພູມິ ອິນທະປັນຍາ, ນັກປັບປຸງພັນເຂົ້າອາຈຸໂສ
E-mail: phetmanisengx@yahoo.com

ຂໍ້ແນະນຳ ຄູ່ມືການນຳໃຊ້ ແນວພັນເຂົ້າທົນນ້ຳຖ້ວມ

ມີນາ 2013

ແນວພັນທົນນ້ຳຖ້ວມ

ແນວພັນຊາວນາ

ຫຼັງນ້ຳຖ້ວມ 20 ມື້

ບໍລິສັດ ໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ 2 ຈຳກັດ
ພະແນກສົ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ສັງຄົມ
ໂຄງການລຸ່ມເຂື່ອນ ແລະ ເຮືອນຈັກ
ໜ່ວຍງານພື້ນພູຊີວິດການເປັນຢູ່